



СЛУЖ

НА ФЕДЕРАТИВНА

„СЛУЖБЕН ЛИСТ НА ФНРЈ“ излегува по потреба, во српско, хрватско, словенечко и македонско издание. — Огласи по тарифата. — Текуќа сметка кај Народната банка на ФНРЈ за претплата, огласи и продажба бр. 1031-300880.

Среда, 11 јуни 1952

БЕЛГРАД

БРОЈ 31

ГОД. VIII

Прет-
1950.—
дин., а за странство 1500.— динари. —
Редакција: Улица Кралевиќа Марка
бр. 9 — Телефони: Редакција 28-338,
Администрација 26-276, Продавно од-
деление 22-619, Тел. централа 28.019.

354.

Во согласност со новиот стопански систем, а со обзир на постигнатата стабилизација на пазарот со селско-стопански производи,
врз основа на чл. 1 од Законот за овластување на Владата на ФНРЈ за донесување уредби поради согласување односите во стопанството со новиот стопански систем, Владата на ФНРЈ, по предлог од Советот за промет со стоки на Владата на ФНРЈ и од Советот за селско стопанство и шумарство на Владата на ФНРЈ, донесува

УРЕДБА

ЗА УКИНУВАЊЕ НА ЗАДОЛЖИТЕЛНИОТ ОТКУП НА ЖИТАТА

Член 1

Се укинува задолжителниот откуп на житата (на пченица, рж, пченика, овес и јачмен).

Сите обврски со задолжителни испорачки на житата што се утврдени по прописите од Основната уредба за откуп на селско-стопански производи престануваат да важат.

Член 2

Владите на народните републики ќе донесат соодветни прописи согласно на одредбата од чл. 1 на оваа уредба.

Член 3

Сите иматели на мелници, вршалки, крупари и рожачки се должни и во иднина да им ги продаваат на овластените откупни претпријатија сите количини жита што ќе ги примат од производителите како надокнада во натура за извршената услуга (ушур).

Се овластува Претседателот на Советот за промет со стоки на Владата на ФНРЈ да го прошире, во согласност со Претседателот на Советот за селско стопанство и шумарство на Владата на ФНРЈ, начинот и условите за предавање на ушурот во смисла на одредбата од претходниот став.

Член 4

Оваа уредба влегува во сила одма.

7 јуни 1952 година
Белград

Претседател на Владата на ФНРЈ
и Министер на народната одбрана,
Маршал на Југославија
Јосип Броз-Тито, с. р.

Министер на Владата на ФНРЈ
Претседател на Советот за промет
со стоки,

Осман Карабеговиќ, с. р.

Министер на Владата на ФНРЈ
Претседател на Советот за селско
стопанство и шумарство,
Јанк. Мијалко Тодоровиќ, с. р.

355.

Врз основа на чл. 1 од Законот за овластување Владата на ФНРЈ за донесување уредби поради согласување односите во стопанството со новиот стопански систем, Владата на ФНРЈ, по предлог од Советот за промет со стоки на Владата на ФНРЈ, донесува

УРЕДБА

ЗА ТРГОВСКИТЕ И УГОСТИТЕЛСКИТЕ КОМОРИ

Член 1

Стопанските претпријатија и другите стопански организации можат да се здружуваат во трговски и во угостителски комори.

Во трговските комори се здружуваат стопанските претпријатија и другите стопански организации што учествуваат во прометот со стоки (трговските претпријатија, шпедитерските претпријатија, претпријатијата за ускладиштување на стоки, производните претпријатија, селско-стопанските добра, задругите и другите задружни организации и др.).

Во угостителските комори се здружуваат угостителските претпријатија, угостителските дуќани и другите стопански организации што учествуваат во угостителскиот промет.

Туристичките претпријатија можат да се здружуваат во трговски комори и во угостителски комори.

Член 2

Членството во коморите е доброволно.

Член 3

Коморите се самоуправни општествени организации.

Секоја комора има свој статут.

Со статутот се определуваат задачите и организацијата на комората, органите на комората составот и избирањето на органите на комората, начинот за донесување одлуки на комората и начинот за живното извршување, како и правата и должностите на членовите од комората.

Статутот го одборува надлежниот државен орган.

Член 4

Коморите се правни лица.

Член 5

Коморите можат да се осниваат за подрачје на околина односно град, за територија на народна република и за територијата на Федеративна Народна Република Југославија.

За подрачје на околина односно град можат да се осниваат заеднички трговско-угостителски комори.

Член 6

Во околинската односно градската комора се здружуваат стопанските претпријатија и другите стопански организации од подрачјето на околинската односно градската комора.

Стопанските претпријатија и стопанските организации што имаат продавници или дуќани во подрачјето на комората на кое се наоѓа живното седиште можат да се здружат и во околинската односно градската комора на чие подрачје се наоѓаат живните продавници односно дуќани.

Член 7

Во коморите на народните републики можат да се здружуваат околските и градските комори, како и стопанските претпријатија и другите стопански организации од територијата на народната република — без обзир дали се членови на околска односно градска комора.

Во сојузните комори можат да се здружуваат коморите на народните републики, како и околските и градските комори, стопанските претпријатија и другите стопански организации, — без обзир дали се членови на комора на народна република или на околска односно градска комора.

Член 8

Задачата на коморите е: да работат на унапредување на организацијата и работењето на своите членови и за таа цел да им даваат совети, мислења и обавести; да се грижат да се зајакне работниот морал; да ги претставуваат и застапуваат интересите на трговијата и угостителството како и на советите на производителите и на другите државни органи да им даваат мислења и предлози по прашањата од областа на трговијата и угостителството.

Државните органи можат со одделни прописи да им поверат на коморите вршење поодделни работи од својата надлежност а кои по својата природа не спаѓаат во исклучителна надлежност на државните органи, како што се издавање уверенија за стручната спрема на персоналот, работите во врска со полагањето на стручно-практичните испити, издавање уверенија за потеклото на стоките, заверување на пропатни документи и слично.

Државните органи се должни при изработката на правните прописи од областа на трговијата и угостителството, како и при оснивањето односно давање одобренја за оснивање трговски и угостителски претпријатија и за отворање продавници и дуќани, претходно да бараат за тоа мислење од надлежната комора.

Член 9

Покрај задачите од чл. 8 сојузната трговска комора има особено за задача:

- да работи за унапредување на трговските и другите стопански врски со странство;
- на своите членови да им дава обавести за состојбата на странскиот пазар;
- да воспоставува и одржува врски со странските трговски комори и со сличните организации во странство;
- да ја организира и усмерува стопанската пропаганда во странство; и
- да учествува во организирањето на меѓународни панаѓури и изложби во земјата и во странство.

Поради извршување на оваа задача сојузната трговска комора може да оснива одделни надворешно-трговски бирои, институти, лаборатории и др.

Државните органи, при решавањето на прашањата од областа на надворешната трговија и странскиот туризам ќе бараат претходно мислење од сојузната трговска односно угостителска комора.

Член 10

Секоја комора како самоуправни организација има собрание и други органи што управуваат со комората.

Највисок орган на комората е собранието на комората.

Собранието на комората е претставнички орган.

Член 11

Собранието на околската и градската комора го чинат претставниците од членовите на комората.

Претставниците на стопанските претпријатија ги избираат работничките совети на претпријатијата.

Претставниците на оние стопански организации што немаат работнички совети ги избираат нивните колективни органи на управувањето, односно работните колективи ако немаат колективни органи на управувањето.

Претставниците на продавниците и дуќаните, што не се во состав на трговските и угостителските претпријатија (продавниците на задругите и на производните претпријатија, угостителските дуќани на задругите, на општествените организации и др.), ги избираат работните колективи на тие продавници и дуќани.

Член 12

Собранието на комората на народната република и собранието на сојузната комора го чинат претставниците од членовите од тие комори.

Претставниците на околските и градските комори, како и претставниците на коморите на народните републики ги избираат собранијата на тие комори.

Претставниците на стопанските претпријатија и на другите стопански организации ги избираат работничките совети, колективните органи на управувањето, односно работните колективи (чл. 11 ст. 2 и 3 од оваа уредба).

Продавниците, дуќаните и сличните организациони единици не можат да бидат непосредно претставени во комората на народната република и во сојузната комора.

Член 13

Поради остварување на своите задачи коморите можат да осниваат бирои, институти, лаборатории, курсеви, семинари и сл.

Член 14

При комората на народната република и при сојузната комора постои суд на честа.

Суд на честа може да се формира и при околска односно градска комора, ако е предвидено тоа со статутот на односната комора.

Судот на честа расправува и донесува одлуки во случаите кога поодделни стопански претпријатија и други стопански организации — членови на комората во своето работење ќе ги нарушат начелата на работниот морал.

Судот на честа со своите одлуки може да ги изрекува казните предвидени со статутот на комората.

Ако судот на честа установи дека има основи и за применување на стопанско-управни мерки, покрај изречената казна може да подаде предлог до надлежниот државен орган поради донесување решение за применување стопанско-управни мерки.

Член 15

Судот на честа при околската односно градската комора е надлежен за водење постапка против членовите на таа комора.

Судот на честа при комората на народната република е надлежен за водење постапка против стопанските претпријатија и другите стопански организации кои се членови на комората на народната република или околската односно градската комора на територијата на народната република.

Судот на честа при сојузната комора е надлежен за водење постапка против стопанските претпријатија и другите стопански организации кои се членови на таа комора, како и против стопанските претпријатија и другите стопански организации кои се членови на околските односно градските комори и коморите на народните републики.

Организацијата и постапката на судот на честа се определува со статутот и со одделниот правилник за работа на комората што го одобрува надлежниот државен орган.

Член 16

Против одлуката на судот на честа има место на жалба до собранието на комората.

Жалбата не го одложува извршувањето на одлуката на судот на честа.

Член 17

Коморите можат да им поднесуваат на надлежните државни органи предлози за применување на стопанско-управни мерки против стопанските претпријатија и другите стопански организации кои не се членови на комората ако во своето работење ги нарушат начелата на работниот морал.

Член 18

При сојузната трговска комора можат да се формираат како самостојни установи надворешно-трговска арбитража и поморска арбитража за решавање споровите од надворешно-трговскиот промет, односно од поморскиот промет, во кои една од странките е странска стопанска организација.

Организацијата и постапката на надворешно-трговската арбитража и поморската арбитража се определува со статутот и со одделните правилници за работа на комората.

Правилникот за работа на надворешно-трговската арбитража и правилникот за работа на поморската арбитража го одобрува надлежниот сојузен државен орган.

Член 19

Материјалното и финансиското работење на секоја комора се заснива врз предметката на приходите и расходите.

Приходите на комората се придонесите на членовите на комората и приходите од услугите и од други дејности на комората.

Основот за определување висината на придонесот на членовите на комората се определува со статутот на комората.

Придонесот што и' го плаќаат на комората на народната република или на сојузната комора стопанските претпријатија и другите стопански организации мора да биде поголем од придонесот што е определен за членството во околинската односно градската комора.

Член 20

Надлежниот државен орган врши општ надзор над работењето на комората.

Надлежниот државен орган може да ја поништи или укине одлуката на комората што им е спротивна на правните прописи или на статутот на комората во рок од триесет дена по донесувањето на одлуката.

Член 21

Додека не се формира сојузната трговска комора по прописите од оваа уредба, Трговската комора на ФНРЈ ќе го сообрази своето работење кон начелата на оваа уредба.

Член 22

Поблиски прописи за спроведување на оваа уредба донесува Советот за законодавство и изградба на народната власт на Владата на ФНРЈ.

Член 23

Оваа уредба влегува во сила со денот на објавувањето во „Службениот лист на Федеративна Народна Република Југославија“.

6 јуни 1952 година

Белград

Претседател на Владата на ФНРЈ
и Министер на народната одбрана,
Маршал на Југославија
Јосип Броз-Тито, с. р.

Министер на Владата на ФНРЈ
Претседател на Советот за промет со стоки,
Осман Карабеговиќ, с. р.

356.

Врз основа на чл. 80 ст. 2 од Уставот на ФНРЈ, Владата на ФНРЈ, по предлог од Министерот на внатрешните работи на ФНРЈ, донесува

УРЕДБА

ЗА УКИНУВАЊЕ УРЕДБАТА ЗА ВОЗАЧИТЕ НА МОТОРНИТЕ ВОЗИЛА

Член 1

Се укинува Уредбата за возачите на моторните возила од 18 март 1947 година („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 24/47).

Член 2

Се овластува Министерот на внатрешните работи на ФНРЈ да донесе прописи за возачите на моторните возила.

Член 3

Оваа уредба влегува во сила со денот на објавувањето во „Службениот лист на Федеративна Народна Република Југославија“.

29 февруари 1952 година

Белград

Претседател на Владата на ФНРЈ
и Министер на народната одбрана,
Маршал на Југославија
Јосип Броз-Тито, с. р.

Потпретседател на Владата на ФНРЈ
Министер на внатрешните работи на ФНРЈ,
Александар Ранковиќ, с. р.

357.

Врз основа на чл. 78 ст. 2 од Уставот на ФНРЈ, Владата на ФНРЈ, по предлог од Претседателот на Стопанскиот совет на Владата на ФНРЈ, издава

НАРЕДБА

ЗА ПОДГОТОВКИТЕ ЗА ПОПИС НА НАСЕЛЕНИЕТО ВО ФЕДЕРАТИВНА НАРОДНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА

1. Додека не ќе се донесе Закон за попис на населението Сојузниот завод за статистика и евиденција треба да пристапи кон подготовките за попис на населението во Федеративна Народна Република Југославија кој ќе се изврши во март 1953 година.

2. Со цел да се попише населението Сојузниот завод за статистика и евиденција е овластен:

а) да изврши попис на населбите на територијата на Федеративна Народна Република Југославија;

б) согласно на постоеќите прописи да се грижи за спроведувањето на пописот во поглед на правилното означување имиња на населбите, улиците и плоштадите и обележување на куќите со броеви;

в) да ги повикува на соработка сите заинтересирани ресурси и установи;

г) да ги изврши сите работи што му претходат на извршувањето на пописот на населението (изработка на скици, пробен попис, студии на терен, изработка на нацрти за обрасци и напатствија).

3. За извршување на горните задачи Сојузниот завод за статистика и евиденција ќе формира Сојузна пописна комисија од претставниците на заинтересираните ресурси и установи и од потребен број стручњаци.

4. Оваа наредба ќе се применува од денот на објавувањето во „Службениот лист на Федеративна Народна Република Југославија“.

Бр. 1704

19 мај 1952 година

Белград

Претседател на Владата на ФНРЈ
и Министер на народната одбрана,
Маршал на Југославија
Јосип Броз-Тито, с. р.

Министер на Владата на ФНРЈ
Претседател на Стопанскиот совет,
Борис Кидрич, с. р.

358.

Врз основа на чл. 2 од Законот за спроведување избори на работничките совети на стопанските претпријатија, Владата на ФНРЈ, во соработка со Централното веќе на Сојузот на синдикатите на Југославија, донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА ПРОДОЛЖУВАЊЕ СРОКОТ ЗА ИЗБИРАЊЕ РАБОТНИЧКИ СОВЕТИ ВО СТОПАНСКИТЕ ПРЕТПРИЈАТИЈА ШТО СЕ НАОГЛАТ ВО ТЕКОТ НА ПОСТАПКАТА НА РЕОРГАНИЗАЦИЈА

1. Срокот определен во точ. 1 ст. 2 од Напатствието за одложување изборите на работничките совети

во стопанските претпријатија што се наоѓаат во текот на постапката на реорганизација („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 14/52) за одржување избори на работничките совети во стопанските претпријатија со повеќе работници, а кои се наоѓаат во текот на постапката на реорганизација — со 1 јуни 1952 година, се продолжува на 1 август 1952 година.

2. Ова решение влегува во сила веднаш.

Бр. 1953

6 јуни 1952 година

Белград

Претседател на Владата на ФНРЈ
и Министер на народната одбрана,
Маршал на Југославија
Јосип Броз-Тито, с. р.

359.

Врз основа на чл. 14 од Уредбата за предвојничката обука („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 45/48) пропишувам

ПРАВИЛНИК ЗА ОДЛИКУВАНИЕТО ЗА ПРЕДВОЈНИЧКА ОБУКА

Член 1

Одликуванието за предвојничка обука се дава како знак на признание на обвезниците на предвојничката обука кои во текот на изводењето на предвојничката обука се истакнале во учењето на воените знања и вештини, во редовното присуствување на наставата и во примерната обврска и служење за пример на други обвезници на предвојничка обука.

Член 2

Одликуванието за предвојничка обука е изработено од нарочна легура со сребрена патинација, тркалесто е и во пречникот изнесува 36 мм. Лицето на одликуванието прикажува релјефна фигура на младинец и младинка свртени налево со пушка „на готовс“. Младинецот е во став на напад во десната половина на одликуванието, младинката е во одбранбен став над младинецот во левиот дел на одликуванието, а заедно стојат на лаворово гранче. На наличјето од одликуванието, в среда, се наоѓаат две вкрстени пушки со ремници; над пушките е петокрака звезда со вращите кон горниот дел од одликуванието. Во кругот на работ од одликуванието е релјефен натпис со кирилица и латиница „За предвојничку обуку“.

За ова одликување нема знак (врпца).

Одликуванието се носи на шпирит кој има бои на државното знаме, широк е 30 мм, долг 48 мм и има метален вложок. При двоиот шпиритот има конусен завршок. Долните коси страни на шпиритот се долги 18 мм, а од боковите 38 мм. Ширината на белото поле на знамето е 6 мм, а на платото и црвеното по 12 мм. Во средина на шпиритот е прицврстена метална посребрена, наредкаена и испуничена мала петокрака звезда, широка 10 мм.

Член 3

Условите за доделување на одликуванието за предвојничка обука се:

- а) младинецот-младинката да постигнал-а одличен успех во обуката;
- б) да извршил-а гаѓање со војничка пушка со најмалу многу добар успех;
- в) да нема-а неоправдани изостанувања од обуката во тек на три наставни години;
- г) да не е казниван-а за последни три наставни години.

Член 4

Предлог за доделување одликуванието за предвојничка обука поднесува командирот на наставниот центар по надлежен пат до Министерството на народната одбрана.

Одликуванието за предвојничка обука го доделува со своја наредба Министерот на народната одбрана.

Член 5

Министерството на народната одбрана ги испраќа одликуванијата заедно со уверение за секое одликувано лице до народниот одбор на општината односно градот на чие што подрачје живее одликуваниот, за да му се предаде на одликуваното лице.

Одликуванието му го предава на одликуваното лице претседателот на народниот одбор на свечен начин.

Член 6

Одликуванието за предвојничка обука се носи на левата страна од градите, зад други одликувања, а може да се носи во сите прилики, дури и додека се служи задолжителниот воен срок.

Лицата осудени поради кривични дела на казната строг затвор или затвор немаат право додека ја издржуваат казната да го носат одликуванието за предвојничка обука.

Член 7

Одликуванието на умрено лице го чуваат членовите на неговата фамилија, но немаат право да го носат ни да го оуѓат.

Член 8

Со парична казна до 2.000 динари ќе се казни за прекршок лице кое неовластено носи одликување за предвојничка обука.

Член 9

Овој правилник влегува во сила со денот на објавувањето во „Службениот лист на Федеративна Народна Република Југославија“.

Бр. 2217

29 мај 1952 година

Белград

Министер на народната одбрана на ФНРЈ,
Маршал на Југославија
Јосип Броз-Тито, с. р.

360.

Врз основа на чл. 2 од Уредбата за укинување на Уредбата за возачите на моторните возила („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 31/52), пропишувам

ПРАВИЛНИК ЗА ВОЗАЧИТЕ НА МОТОРНИТЕ ВОЗИЛА

Член 1

Со моторни возила во сообраќајот на јавните патници можат да управуваат само лица што имаат возачка дозвола издадена по одредбите од овој правилник.

Како моторно возило во смисла на овој правилник се смета секое превозно средство во сообраќајот на јавните патници, што го движи мотор, а не се движи по шини.

Член 2

Возач на моторни возила кој има возачка дозвола издадена од надлежниот државен орган има право да управува со моторно возило во сообраќајот на јавните патници на целата територија на Федеративна Народна Република Југославија.

Член 3

Возачот на моторно возило има право во сообраќајот на јавните патници да управува само со оние моторни возила што се означени во возачката дозвола.

Член 4

Возачката дозвола за управување со моторно возило во сообраќајот на јавните патници ќе му се издаде на лицето што ја бара ако ги исполнува овие услови:

- 1) да наполнило 18 години старост;
- 2) телесно и душевно да е способно да управува со моторно возило;
- 3) да има стручна спрема пропишана за самостојно вршење занимањето возач на моторно возило

во сообраќајот на јавните патништа и положен возачки испит;

4) со своето поведење да не дава повод за сомнение дека ќе го загрозува сообраќајот на јавните патништа или ќе го злоупотреби моторното возило за непозволен дејства.

Возачка дозвола нема да му се издаде на лице што е осудено со правосилна пресуда на забрана да управува со моторно возило — додека трае забраната.

Член 5

На лице на кое управувањето со моторно возило не му е редовно занимање (возач-аматер) ќе му се издаде возачка дозвола по негово барање ако, покрај условите предвидени во чл. 4 точ. 1, 2 и 4, ќе положи и возачки испит и ако за тоа не постои пречката предвидена во чл. 4 ст. 2 на овој правилник.

Член 6

Возачкиот испит се полага пред комисија определена од министерот на внатрешните работи на народната република.

Поблиски прописи за програмата за полагање возачки испит со обзир на поодделни категоријни моторни возила донесува министерот на внатрешните работи на народната република во согласност со претседателот на советот односно со министерот надлежен за сообраќај и врски на владата на народната република.

Член 7

Моторните возила со кои возачот има право да управува во сообраќајот на јавните патништа врз основа на возачка дозвола, се групираат во пет категории: А, Б, Ц, Д и Е.

Во категоријата А спаѓаат моторцикли со приколници или без нив, како и автомобили на три тркала (трицикли) чијата тежина без товар не преминува 400 кг.

Во категоријата Б спаѓаат автомобилите наменети за превозење патници, кои покрај седиштето за возачот, имаат најповеќе осум седишта, како и автомобилите и тракторите со приколници за превозење товар чијата носивост не преминува 3.000 кг. Автомобилите од оваа категорија можат да имаат една приколница чијата тежина не преминува 750 кг.

Во категоријата Ц спаѓаат сите видови автомобили за превозење товар без приколници, а и со приколници чијата тежина не преминува 750 кг.

Во категоријата Д спаѓаат сите видови автомобили за превозење патници и автомобилите за превозење товар без приколници, и со приколници чијата тежина не преминува 750 кг.

Во категоријата Е спаѓаат оние видови моторни возила од категоријата Б, Ц и Д, за кои е оспособен возачот, со приколници потешки од 750 кг.

Во возачката дозвола се означува категоријата на возилото со кое има право да управува возачот во сообраќајот на јавните патништа.

Возачката дозвола му се издава на возачот за управување со моторни возила на една или повеќе категоријни споменати во овој член, но само со оние за кои има стручна спрема.

Член 8

На возачот кому управувањето со моторно возило му е редовно занимање ќе му се издаде возачка дозвола за управување:

- 1) со моторни возила од категоријата А, ако го има звањето приучен возач или некое више звање;
- 2) со моторни возила од категоријата Б, ако го има звањето изучен возач или некое више звање;
- 3) со моторни возила од категоријата Ц ако го има звањето самостоен возач или некое више звање;
- 4) со моторни возила од категоријата Д, ако го има звањето возач-специјалист или некое више звање.

Звањата предвидени во ст. 1 од овој член, потребни за добивање возачка дозвола за управување со поодделни категоријни возила од чл. 7 на овој правилник, возачот ги добива според одредбите на Уредбата за стручното оспособување и звањата на работниците („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 57/50).

За секое добивање на возачка дозвола за управување со ивица категорија возила, возачот полага одделен испит пред комисијата предвидена во чл. 6 ст. 1 од овој правилник.

Член 9

На возачот-аматер му се издава возачка дозвола само за управување со моторни возила од категоријата А, со патнички автомобил од категоријата Б и со автомобилите за превозење товар чијата носивост не преминува 1500 кг. Овие лица не можат да управуваат со моторни возила наменети за јавно превозење патници или товар.

Член 10

Возачот што бара возачка дозвола поднесува писмена молба до надлежниот државен орган.

Во молбата е должен да наведе: свое фамилијарно, татково и родено име, датум и место на раѓањето, занимање, државјанство, пребивалиште, како и да назначи за која категорија возила бара дозвола и дали ја бара со цел да врши занимање или како возач-аматер.

Со молбата за добивање возачка дозвола мора да се приложи:

1) уверение од надлежната здравствена установа за телесна и душевна способност за управување со моторно возило;

2) уверение за положениот испит и за стручната спрема.

Член 11

Возачката дозвола се издава на неограничено време.

Возачката дозвола за возач-аматер се издава за време од 8 години. Важењето на оваа дозвола се продолжува на крајот на секоја втора година за следните две години.

Член 12

Возачката дозвола се издава на пропишаниот формулар кој мора да ги содржи овие податоци: фамилијарно, татково и родено име на возачот, датум и место на неговото раѓање, државјанство, пребивалиште, ознака на видот на моторните возила со кои има право да управува во сообраќајот на јавните патништа, место за запишување на административните казни за прекршоците од овој правилник и за прекршоците на сообраќајните прописи, како и за казните за кривични дела на загрозување на јавниот сообраќај.

На возачката дозвола мора да биде залепена фотографиранијата на возачот и да биде означен редниот број под кој е запишан возачот во регистрот на возачите.

Член 13

Возачката дозвола ја издава и нејзината важност ја продолжува органот надлежен за внатрешни работи на народниот одбор на околината односно градот на чие подрачје возачот има пребивалиште.

Лицето што бара возачка дозвола, а не ги исполнува условите предвидени со овој правилник, ќе се одбие од барањето, и за тоа ќе му се издаде образложено решение. Против ова решение возачот има право на жалба до непосредно вишиот државен орган во рок од 15 дена од кога му е врачено решението.

Член 14

Возачот е должен да ја носи со себе возачката дозвола кога управува со моторно возило во сообраќајот на јавните патништа и по барање да му ја покаже на службеникот на Народната милиција, односно на службеникот што врши контрола на сообраќајот на јавните патништа.

Член 15

Но возачот на моторното возило ќе му се одземе возачката дозвола:

1) ако возачот, кому што е занимање управување со моторно возило, е осуден со правосилна пресуда на забрана да се занимава со тоа занимање.

2) ако возачот на моторното возило станал телесно или душевно неспособен да управува со моторното возило, што се утврдува со лекарска комисија. Возачката дозвола се одзема по претходниот став за време додека трае казната, односно телесната или душевната неспособност.

Член 16

Решение за одземање на возачката дозвола донесува органот надлежен за внатрешни работи на народниот одбор на околицата односно градот на чие подрачје има пребивалиште возачот кому му се одзема дозволата.

Против решението за одземање на возачката дозвола возачот може да се жали до непосредно вишиот државен орган во рок од 15 дена сметајќи од денот кога му е врачено решението.

Во случајот од чл. 15 точ. 1 од овој правилник возачката дозвола се одзема во извршување на судската пресуда, а во случајот од точ. 2 на истиот член, со решение од органот надлежен за внатрешни работи на народниот одбор на околицата односно градот.

Член 17

Органот надлежен за внатрешни работи на народниот одбор на околицата односно градот е должен да води евиденција за сите возачи на моторни возила што имаат пребивалиште на подрачјето на околицата односно градот.

Евиденцијата на возачите се состои од регистер и од картотека на возачите.

Член 18

Регистерот на возачите содржи следни податоци: реден број, фамилијарно, татково и родено име на возачот, датум и место на раѓањето и својство на возачот (професионален возач или возач-аматер).

Запишувањето на возачите во регистерот се врши по оној ред по кој им се издадени на возачите возачките дозволи, односно по оној ред по кој се пријавуваат возачите поради запишување во регистерот на возачите.

Член 19

По извршењето запишување на возачите во регистерот на молбата за добивање возачка дозвола ќе се забележи редниот број под кој е запишан возачот во регистерот и бројот на издадената возачка дозвола.

Молбите по кои се издадени возачки дозволи се чуваат со соодветни подлози, посебно сложени по редниот број на регистерот на возачите што го носат.

Член 20

Со регистерот на возачите се водат одвоено картотеки, и тоа една за возачите на кои управувањето со моторни возила им е редовно занимање и другата за возачите-аматери.

За секој возач се води одделен регистерски картон.

Член 21

Картонот на возачот кому управувањето со моторно возило му е редовно занимање содржи следни податоци: фамилијарно, татково и родено име на возачот, датум и место на раѓањето, државјанство, број на издадената возачка дозвола, датум на издавањето и назив на органот што ја издал дозволата и ознака на категоријата на возилата од чл. 7 на овој правилник со кој возачот има право да управува.

Картонот на возачите-аматери, покрај податоците од претходниот став содржи податоци за редовното занимање на возачот-аматер и за рокот на важноста на возачката дозвола.

На картонот на возачот мора да биде залепена фотографијата на возачот и да се назначи редниот број под кој е запишан возачот во регистерот на возачите.

Член 22

Возачот што се занимава со управување на моторно возило како со занимање должен е да пријави секоја промена на пребивалиштето од подрачјето на околицата односно градот.

Одјавување на поранешното и пријавување на ново пребивалиште се врши во рок од 8 дена кај органот надлежен за внатрешни работи на народниот одбор на околицата односно градот.

Органот при кого се одјавува возачот ќе стави за тоа забелешка во возачката дозвола и во картонот на возачот, и картонот на одјавениот возач ќе го испрати до органот надлежен за внатрешни работи на народниот одбор на околицата или градот на чие подрачје возачот го пренел своето пребивалиште.

Член 23

Возачот што ќе престане да се занимава со управување на моторно возило како со занимање, должен е тоа да му го пријави на органот за внатрешни работи на народниот одбор на околицата односно градот на чие подрачје живее, и да му ја врати возачката дозвола. Ако таков возач бара да му се издаде дозвола за возач-аматер, оваа дозвола ќе му се издаде ако ги исполнува за тоа условите од овој правилник.

Во случај на смрт на возачот претпријатието односно установата при која е запослен возачот, а ако не бил запослен неговата фамилија, должни се да ја пријават неговата смрт на органот надлежен за внатрешни работи и да ја вратат неговата возачка дозвола.

Пријавата од ст. 1 и 2 на овој член се поднесува во рок од еден месец.

Член 24

Странски државјанин што ќе дојде во ФНР Југославија со моторно возило, со ова возило може да управува во сообраќајот на јавните патишта ако има дозвола за управување со моторно возило во меѓународниот сообраќај, според одредбите на Меѓународната конвенција за автомобилскиот сообраќај. Ако странскиот државјанин нема ваква дозвола, во ФНР Југославија може да управува со моторно возило во сообраќајот на јавните патишта со возачката дозвола што ја добил по прописите во својата земја, ако таа земја дозволува управување со моторно возило на државјаните на ФНР Југославија со возачка дозвола што ја добиле по свој правилник.

Странски државјани можат да управуваат со моторно возило во сообраќајот на јавните патишта во ФНР Југославија со возачката дозвола од претходниот став најмногу една година, сметајќи од денот на доаѓањето во ФНР Југославија. По истекот на тој рок странскиот државјанин може во ФНР Југославија да управува со моторно возило во сообраќајот на јавните патишта само ако добие возачка дозвола по одредбите од овој правилник.

Странски државјанин што ќе дојде во ФНР Југославија со моторно возило со туристичка или транзитна виза, може додека трае оваа виза да управува со моторното возило со возачката дозвола што ја добил по прописите на својата земја.

Член 25

Одредбите на овој правилник не се однесуваат на воените лица што добиле воена возачка дозвола, кога во сообраќајот на јавните патишта управуваат со моторни возила на Југословенската народна армија.

Службениците на Народната милиција, односно службениците што вршат контрола на сообраќајот на јавните патишта имаат право од воените возачи што ќе ги прекршат сообраќајните прописи да бараат да им ја покажат воената возачка дозвола.

Воените лица можат во сообраќајот на јавните патишта да управуваат со моторните возила што не и припаѓаат на Југословенската народна армија само ако добиле возачка дозвола по одредбите на овој правилник.

Лицата што имаат воена возачка дозвола можат во сообраќајот на јавните патишта да управуваат со моторните возила што не и припаѓаат на Југословенската народна армија само ако добијат возачка дозвола што е издадена под условите пропишани со овој правилник.

Член 26

Со парична казна до 5.000 динари ќе се казни возачот кој спротивно на чл. 22 од овој правилник не ќе ја одјави односно не ќе му ја пријави на надлежниот орган промената на местото на пребивањето, или кој спротивно на чл. 23 од овој правилник не ќе пријави дека престанал да се занимава со управување на моторни возила како со занимање.

Другите повреди на одредбите од овој правилник повлекуваат одговорност по чл. 5 од Уредбата за согласување на посебните прописи за прекршоци во уредбите и во другите прописи донесени од Владата на ФНРЈ и од нејзините органи со одредбите на Основниот закон за прекршоците („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 56/51).

Заштитните мерки на времено или трајно одземање на возачката дозвола ги извршува органот надлежен за внатрешни работи од чл. 13 на овој правилник.

Член 27

Правосилно изречените казни и заштитните мерки за прекршоците на одредбите од овој правилник и казните за прекршоците на прописите за сообраќајот на јавните патишта, како и казните за кривичните дела загрозување на јавниот сообраќај, се запишуваат во возачката дозвола и во картонот на возачот.

Член 28

Возачките испити што ги положиле возачите на моторните возила по досегашните прописи пред да влезе во сила овој правилник, се признаваат.

Член 29

Возачките исправи со талони, издадени на возачите на моторни возила по досегашните прописи, престануваат да важат на 31 декември 1952 година. До тој ден ќе се изврши замена на старите возачки исправи со возачки дозволи по одредбите на овој правилник.

Член 30

При замена на старите возачки исправи со возачки дозволи по одредбите од овој правилник, на возачот кому управувањето со моторно возило му е редовно занимање ќе му се издаде возачка дозвола:

- 1) за управување со моторните возила од категоријата А, ако бил овластен со старата возачка исправа за управување со тие возила;
- 2) за управување со моторните возила од категоријата Б, ако му била порано издадена возачка исправа за возач III класа;
- 3) за управување со моторни возила од категоријата Б и Ц, ако му била порано издадена возачка исправа за возач II класа;
- 4) за управување со моторните возила од категоријата Д, ако му била порано издадена возачка исправа за возач II класа и ако како возач II класа во текот на последните две години управувал со моторни возила за превозење патници што имаат преку 8 седишта (автобуси) најмалку една година, или ако му била порано издадена возачка исправа за возач I класа.

На возачите од претходниот став на кои им била порано издадена возачка исправа за возачи III и II класа, ќе им се издаде возачка дозвола и за управување со приколици над 750 кг тежина (од категоријата Е) со соодветниот вид моторни возила, ако управувале порано со такви приколици најмалку шест месеци.

На возачите на кои им било порано издадена возачка исправа за возач I класа ќе им се издаде возачка дозвола и за управување со приколици над 750 кг тежина.

Член 31

При замената на старите возачки исправи за возачи-аматери со возачки дозволи по одредбите на овој правилник, на возачот-аматер ќе му се издаде возачка дозвола за управување:

1) со возилата од категоријата А, ако за управување со тие моторни возила бил овластен со старата возачка исправа,

2) со патничките автомобили од категоријата Б и со автомобилите за превозење товар чијата носивост не преминува 1500 кг, ако со старата возачка исправа бил овластен за управување со автомобил.

Член 32

При замената на возачките исправи по чл. 30 од овој правилник надлежниот орган за внатрешни работи може да одбие да му издаде возачка дозвола на лицето за кое утврди дека управувањето со моторно возило не му е главно занимање.

На лицето што не ќе му се издаде возачка дозвола од ст. 1 на овој член, ќе му се издаде возачка дозвола за возач-аматер аналогно на чл. 31 од овој правилник, ако го бара тоа, и ако ги исполнува условите од овој правилник.

Член 33

Замената на досегашните возачки исправи со возачки дозволи по одредбите од овој правилник ќе ја извршат органите надлежни за внатрешни работи предвидени со чл. 13 на овој правилник.

Против решението за давање овластение за управување со моторните возила на определени категории, донесено по чл. 30 и 31 од овој правилник, како и против решението за неиздавање нова возачка дозвола по чл. 32 од овој правилник, незадоволната странка има право на жалба до непосредно вишиот државен орган во рок од 15 дена, сметајќи од денот на приемот на новата возачка дозвола односно решение.

Член 34

Возачите на моторни возила на кои по чл. 30 од овој правилник им е издадена нова возачка дозвола за управување со определена категорија моторни возила, не можат да добијат возачка дозвола за управување со виша категорија возила од онаа што е означена во издадената возачка дозвола додека не ќе здобијат потребни стручни квалификации спрема чл. 8 од овој правилник.

Член 35

Овој правилник влегува во сила со денот на објавувањето во „Службениот лист на Федеративна Народна Република Југославија“.

IV бр. 6403

28 мај 1952 година

Белград

Потпретседател на Владата на ФНРЈ
Министер на внатрешните работи на ФНРЈ,
Александар Ранковиќ, с. р.

361.

Врз основа на чл. 2 од Уредбата за оснивање и работењето на Сојузниот статистички уред и статистичките уреди на народните републики („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 47/48 и 27/50) издавам

НАРЕДБА

ЗА КРАТКИОТ ПОПИС НА ОПШТИТЕ ЗЕМЈОДЕЛСКИ ЗАДРУГИ И НА ОКОЛИСКИТЕ СОЈУЗИ НА ЗЕМЈОДЕЛСКИТЕ ЗАДРУГИ

1. Во времето од 1 до 5 јули 1952 година ќе се изврши на територијата на Федеративна Народна Република Југославија краток попис на општите земјоделски задруги и на околинските сојузи на земјоделските задруги.

2. Пописот ќе се изврши спрема состојбата на денот 30 јуни 1952 година.

3. Со пописот ќе се опфатат сите општи земјоделски задруги и околинските сојузи на земјоделските задруги што постоеле на денот 30 јуни 1952 година.

4. Со подготвителните дејства и со организацијата на пописот ќе раководи Сојузниот завод за статистика

и евиденција, Обрасците и напатствијата за овој попис ќе ги пропише Сојузниот завод за статистика и евиденција.

5. Претседателите на управните одбори и књиговодителите на општините земјоделски задруги односно на околските сојузи на земјоделските задруги се должни да даваат одговори на сите прашања поставени во образецот. Тие одговараат за точноста на дадените податоци.

6. Тој што ќе го оневозможи извршувањето на овој попис намерно, или не ќе даде податоци, или ќе даде невистинити податоци, или на некој друг начин ќе го пречи извршувањето на овој попис — ќе се казни за прекршокот со парична казна до 10.000 динари.

7. Трошковите за спроведувањето на овој попис паѓаат на терет на сојузниот буџет.

8. Оваа наредба влегува во сила со денот на објавувањето во „Службениот лист на Федеративна Народна Република Југославија“.

Бр. 195

9 јуни 1952 година

Белград

Министер на Владата на ФНРЈ
Претседател на Стопанскиот совет,
Борис Кидрич, с. р.

362.

Врз основа на чл. 2 од Уредбата за оснивањето и работењето на Сојузниот статистички уред и статистичките уреди на народните републики („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 47/48 и 27/50), издавам

НАРЕДБА

ЗА ИЗВРШУВАЊЕ АНКЕТА ЗА БРОЈНАТА СОСТОЈБА НА ДОБИТОКОТ НА ДЕНОТ 30 ЈУНИ 1952 ГОДИНА

1. Во времето од 1 до 5 јуни 1952 година ќе се изврши на територијата на Федеративна Народна Република Југославија анкета за бројната состојба на добитокот на денот 30 јуни 1952 година.

2. Со анкетата ќе се опфати до 2% домаќинства. Начинот за одбирање домаќинства ќе биде предвиден со посебно напатствие.

3. Со подготвителните дејства, со организацијата и со спроведувањето на оваа анкета ќе раководи Сојузниот завод за статистика и евиденција, кој ќе пропише обрасци и напатствија за тоа.

4. Околските народни одбори се должни за спроведувањето на оваа анкета да им ставаат на заводите за статистика и евиденција на народните републики потребен број службеници на располагање.

5. Старешините на домаќинствата се должни да дадат одговори на сите прашања што се постават во образецот. Тие одговараат за точноста на дадените податоци.

Тој што ќе го оневозможи извршувањето на оваа анкета намерно, или не ќе даде податоци или на некој друг начин ќе го пречи извршувањето на оваа анкета ќе се казни за прекршок со парична казна до 10.000 динари.

6. Трошковите за спроведувањето на оваа анкета паѓаат на терет на сојузниот буџет.

7. Оваа наредба влегува во сила со денот на објавувањето во „Службениот лист на Федеративна Народна Република Југославија“.

Бр. 196

9 јуни 1952 година

Белград

Министер на Владата на ФНРЈ
Претседател на Стопанскиот совет,
Борис Кидрич, с. р.

363.

Во врска со точ. 14—20 од Напатствието за кредитирањето („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 25/52), издаваме

НАРЕДБА

ЗА ОДОБРУВАЊЕ КРЕДИТИ ЗА НАБАВКА НА ОГРЕВ ЗА ОГРЕВНИОТ ПЕРИОД ВО 1952/1953 ГОДИНА

1) Народната банка на ФНРЈ и месните штедилници можат на постојано запослените работници и службеници на државните стопански претпријатија, на стопанските здруженија, на надлештвата и установите и на задружните и општествените организации, како и на личните и фамилијарните пензионери и на инвалидите да им одобруваат кредит за набавка на огрев до висината на вредноста на огрегот што му припаѓа на нивното домаќинство за огревниот период 1952/53 година, а во смисла од одредбите на оваа наредба.

Кредитите по оваа наредба ќе се одобруваат во градовите, во седиштата на околските народни одбори и во поголемите индустриски центри на оние реони каде што се снабдуваат попошачните со огрев на „К“ карти.

2) Кредитите по оваа наредба ќе ги одобрува банката до 31 август 1952 година.

3) Кредитите за набавка за огрев банката ќе ги одобрува под овие услови:

а) за еден просторен метар огревно дрво или за една тона лигнит банката одобрува кредит од 750 динари. До висината на одобренит кредит банката издава соодветен број бонови што гласат на по 750 динари и на по еден просторен метар огревно дрво или една тона лигнит. Боновите важат два месеца од денот на издавањето;

б) каматата, која изнесува 6% годишно, заедно со банчните манипулативни трошкови не може да врејде 30 динари на еден бои што гласи на 750 динари;

в) како покрие за кредитот ќе и служи на банката бланко менница со акцепт на должникот со жиро на двајца кредитно способни лица;

г) кредитот треба да се врати во рок од пет месеци, во еднакви месечни отплати почнувајќи од првиот во месецот што следува по месецот во кој се издадени боновите за огрев.

4) За добивање кредит и бонови за огрев работниците и службениците ќе се обврзуваат до своето претпријатие, надлештво, установа или организација, која ќе ги прибере од нив сите документи потребни за добивање кредит и ќе ги испрати до банката, а по одобрувањето на кредитот ќе им ги предаде добиените бонови.

Пензионерите и инвалидите ќе се обврзуваат непосредно до банката поради добивање кредит и бонови за огрев во смисла на прописите од оваа наредба.

5) Претпријатијата што продаваат огрев ќе ги исплатуваат кај банката боновите за огрев кога ќе го потврди купувачот приемот на огрегот со својот потпис.

6) Органите што им ги исплатуваат на работниците и службениците заработките односно платите, должни се да ги запираат по платниот список соодветните месечни отплати, кои ќе ги испраќаат веднаш по наплатата, а најдоцна до 5-иот во месецот, до банката што го одобрил кредитот. Пензионерите и инвалидите ќе и ги полагаат непосредно на банката соодветните месечни отплати на име враќање на долгот.

За секоја промена во службениот однос на корисникот на кредитот претпријатието, установата, надлештвото односно организацијата е должна да ја извести банката при која е одобрен кредитот, а во случај на преместување — и новиот исплатен орган што е должен да ги врши натамошните запирања до конечната исплата на долгот.

7) Оваа наредба влегува во сила од денот на објавувањето во „Службениот лист на Федеративна Народна Република Југославија“.

Бр. 12432

2 јуни 1952 година

Београд

Министер на Финансите на ФНРЈ,

Милентије Поповиќ, с. р.

Гувернер на Народната банка на ФНРЈ,

Сергеј Крајгер, с. р.

364.

Врз основа на овластението од точ. 5 на Решението за основните цени на сировините и полупроизводите („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 57/51), прописувам

ВТОРО НАПАТСТВИЕ

ЗА НАЧИНОТ НА ПРЕСметУВАЊЕТО НА МАТЕРИЈАЛНИТЕ ВРЕДНОСТИ НА НОВИ ЦЕНИ

1) Покрај пресметката предвидена во точ. 4 од Напатствието за начинот на пресметувањето на материјалните вредности на нови цени („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 58/51), добивената вредност на недовршеното производство и полупроизводите на сопственото производство (во наглаголниот текст: недовршено производство) се наголемува уште за износот на амортизацијата и износот на акумулацијата и фондовите. До износот на амортизацијата за кој се наголемува вредноста на недовршеното производство се доаѓа на тој начин што се става во однос масата на амортизацијата за 1952 година со износот на платите на изработката од пресметката за 1952 година, и така пресметаниот процент ќе се примени врз платите на изработката на недовршеното производство, кои се претходно пресметани на начинот од точ. 4 на споменатото напатствие. За вака пресметаниот износ на амортизацијата се терети соодветното konto на производството.

До износот на акумулацијата и фондовите за кој треба да се наголеми недовршеното производство се доаѓа на тој начин што врз износот на сите пресметани плати на недовршеното производство од 1951 година т. е. на платите на изработката и платите од погонско и управно — продавната режија, ќе се примени стопата на акумулацијата и фондовите на претпријатието за 1952 година (просечната стопа) одобрена со Решението на Комисијата во смисла на чл. 23 од Уредбата за основите на работењето на стопанските претпријатија („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 10/52). За износот на акумулацијата и фондовите се терети збирно одделното аналитичко konto на производство во рамките на соодветното синтетичко konto.

Износот на врз овој начин пресметаната амортизација и акумулација и фондови се книжи во корист на контото фонд на обртните средства (790) одделно аналитичко konto — разлики во цените — 1 јануари 1952 година.

2) Готовите производи произведени во 1952 година се водат по предметковната или стварната цена на чинењето. Меѓутоа, како спрема наведеното напатствие пресметаните пренесени запаси на готовите производи на продавните цени за да би се изедначиле цените на тие запаси со цените на таквите готови производи произведени во 1952 година потребно е да се изврши дополнително пресметување. Ова ќе се изврши на тој начин што разликите помеѓу продавната цена и цената на чинењето на пренесените запаси од 1951 година ќе се искажат збирно на едно одделно аналитичко konto од соодветното синтетичко konto на готовите производи. На пр.: запасот на готовите производи пресметани на продавната цена на контото 620 Готови основни производи внесува Дин. 800.000, а на контото 625 Готови споредни производи Дин. 300.000. Истите производи искажани по цената на чинењето од 1952 година на соодветните аналитички conta внесуваат, и тоа: готовите производи Дин. 600.000 а споредните производи Дин. 200.000. Вкупната разлика помеѓу пресметаната продавна цена и предметковната цена на чинењето за

ите готови основни производи од Дин. 200.000 ќе се искаже збирно на одделното аналитичко konto од основното konto 620 Готови основни производи — Акумулација и фондови на пренесениот запас на готовите основни производи. На ист начин такво одделно аналитичко konto ќе се отвори и во рамките на основното konto 625 Готови споредни производи за збирно книжење на разликата кај споредните производи, во горниот пример 100.000 динари.

3) Кога при реализацијата на готовите производи на терет на контото на реализацијата ќе биде пренесен износот на реализираните готови производи, во вклучената што му одговара на збирот на салдата на пресметаните пренесени запаси на недовршеното производство и готовите производи од 1951 година, тогаш се пренесува на терет на контото на реализацијата и целиот износ на акумулацијата и фондовите на пренесените запаси од одделните аналитички conta на производство и готовите производи споменати во точ. 1 и 2 од ова второ напатствие. На тој начин овие conta ќе бидат израмнети. Ако на крајот на периодот за кој се составя пресметката не е реализиран целиот износ на почетните пресметани салда на недовршеното производство и готовите производи, тогаш на терет на контото на реализацијата се пренесува само сразмерниот дел на акумулацијата и фондовите прокнижени на одделните аналитички conta на производството и готовите производи. Остатокот на акумулацијата и фондовите книжен на одделните аналитички conta на производство и готовите производи се пренесува во тој случај на ист начин во наредните периоди.

4) Пресметување од точ. 1 и 2 на ова второ напатствие нема да се врши во оние случаи каде постојат одделни решенија и прописи што се однесува до пресметувањето на недовршеното производство и готовите производи од 1951 година (инвестициони работи, графичка индустрија и издавачка дејност).

5) Побарувачкото салдо што е создадено со дополнителното пресметување на недовршеното производство на контото 790 Фонд на обртните средства — одделното аналитичко konto Разлика во цените на 1 јануари 1952 година, ќе се уплати во смисла на прописите од Решението за распоредот на средствата од уклучените фондови на државните стопански претпријатија („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 24/52).

6) Пресметувањата од точ. 1 и 2 и уплатите во смисла на точ. 5 од ова второ напатствие претпријатијата ќе ги извршат најдоцна до 25 јуни 1952 година.

7) Ова второ напатствие влегува во сила со денот на објавувањето во „Службениот лист на Федеративна Народна Република Југославија“.

Бр. 12745

7 јуни 1952 година

Београд

Министер на Финансите на ФНРЈ,

Милентије Поповиќ, с. р.

365.

Врз основа на чл. 2 од Уредбата за оснивањето и работењето на Сојузниот статистички уред и статистичките уреди на народните републики („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 47/48 и 27/50) донесувам

РЕШЕНИЕ

ЗА ЗАДОЛЖИТЕЛНО ИСПРАКАЊЕ ГОДИШЕН СТАТИСТИЧКИ ИЗВЕШТАЈ ОД СЕЛАНСКИТЕ РАБОТНИ ЗАДРУГИ ЗА 1951 ГОДИНА

1. Во времето од 1 до 10 јули 1952 година сите селански работни задруги на територијата на Федеративна Народна Република Југославија се должни да им поднесат на околските статистички уреди годишен статистички извештај за 1951 година.

2. Извештајот се поднесува на образецот и спрема напатствијата што ќе ги прошире Сојузниот завод за статистика и евиденција.

3. Спручните органи на околските сојузи на земјоделските задруги се должни да им укажат помош на селанските работни задруги при составувањето на овој извештај и со потпис да ја потврдат исправноста на податоците во извештајот.

4. Ова решение влегува во сила со денот на објавувањето во „Службениот лист на Федеративна Народна Република Југославија“.

Бр. 197

9 јуни 1952 година

Белград

Министер на Владата на ФНРЈ
Претседател на Стопанскиот совет,
Борис Кидрич, с. р.

366.

Врз основа на чл. 42 од Законот за еднообразното сметководство, донесувам

РЕШЕНИЕ

ЗА ИЗМЕНУВАЊАТА И ДОПОЛНУВАЊАТА НА ОСНОВНИТЕ РАСПОРЕДИ НА КОНТАТА (КОНТНИТЕ ПЛАНОВИ) НА ДРЖАВНИТЕ СТОПАНСКИ ПРЕТПРИЈАТИЈА

I. Во основните распореди на контата (контните планови) што се применуваат кај државните стопански претпријатија се внесуваат следни изменувања и дополнувања:

- 1) Се воведуваат следни нови основни конта:
 - 202 (702) **Остварени заработки**
 - 909 **Покрије на вонредните и неработните расходи**
 - 919 **Распоред на вонредните и неработните приходи**
 - 950 **Остварен доход**
 - 959 **Распоред на остварениот доход**
- 2) Се менуваат називите на следните основни конта и групи:
 - 130 (730) **Основен општествен придонес во 130 (730) Општествен придонес**
 - 141 **Аконтации на заработените плати во 141 Аконтации на заработката**
 - Групата 20 **Заработени плати во 20 Заработки**
 - 200 **Заработени плати во 200 (700) Укалкулирани заработки**
 - 201 **Пресметани заработени плати во 201 Пресметани укалкулирани заработки**

II. Во врска со применувањето на Општествениот план и со изменувањата на основните распореди на контата (контните планови) од точ. I на ова решение се даваат следни објаснувања:

1) Конто 103 Банка — акумулација и фондови. — Со обзир на изменетиот начин на уплатата на акумулацијата и фондовите од страна на Народната банка на ФНРЈ почнувајќи од 1 април 1952 година, не се врши издвојување на средствата на акумулацијата и фондовите на ова конто. Уплатите на социјалниот придонес и на општествениот придонес се вршат преку контото 101 Банка — редовно конто.

Салдото од контото 103 Банка — акумулација и фондови се пренесува на терет на контото 101 Банка — редовно конто.

2) Конто 131 Придаден општествен придонес. — Со обзир дека според Општествениот план за 1952 година општествениот придонес не се дели на основен и придаден придонес, салдото од ова конто се пренесува на терет на контото 130 Општествен придонес.

3) Конто 140 Аконтации по службена работа. — На терет на ова конто се книжат исплатените аконтации по службена работа на ист начин како и досега. При правдањето на подигнатите аконтации по службена работа врз основа на документацијата за делот што претставува дневници се задолжува контото 141 Аконтации на заработката — одделното аналитичко конто, а се признава конто 140 Аконтации по службена работа.

Доколку при подигањето на аконтацијата по службена работа не бил исплатен полниот износ на признаената дневница, за разликата при пресметувањето и исплатата треба непосредно да се терети контото 141 Аконтации на заработката — одделното аналитичко конто а да се признае соодветното конто од класата I Финансиски и пресметковни средства. Ако пак исплатената аконтација е поголема од признаените трошкови по службена работа (дневници и превозни трошкови), разликата се ликвидира со наплатувањето по досегашниот начин.

При правдањето на подигнатата аконтација по службената работа за целиот износ на признаените трошкови се задолжува соодветното конто од класата 5 Производство, со тоа за делот што се однесува до дневниците да се признава контото 200 Укалкулирани заработки — одделното аналитичко конто, а за престанатиот дел на оправданата аконтација контото 140 Аконтација по службена работа, односно ако за таа цел не било достаточено исплатено во вид на аконтација, непосредно соодветното конто од класата I Финансиски и пресметковни средства.

4) Конто 141 Аконтации на заработката. — Преку ова конто се книжат сите исплати за кои уште не е остварен доход, па не можат да се сметаат како конечни. Преку ова конто исто така се книжат и таквите исплати кои во смисла на прописите што постојат се сметаат како конечни, но за кои исто така уште не е остварен доход. Потоа преку ова конто, а не преку контото на временските разграничувања (270 и 271) се книжат и исплатените и остварените износи што се разграничуваат временски (посредни плати во смисла на точ. 5 од Напатствието за примена на Уредбата за задолжителната калкулација и пресметката на трошковите на производството во индустријата и рударството („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 3/52), како и по учиниот пресметани а неисплатени заработки на доброволната работа. Накрај преку ова конто се книжат конечно исплатените заработки, но најповеќе до висината предвидена со тарифниот правилник.

За таа цел се отвора во рамките на ова синтетичко конто потребен број подсинтетички конта, како:

- 141/1 Исплата на аконтациите на променливите заработките
- 141/2 Исплата на аконтациите на променливите работки и надокнадите што се исплатуваат најповеќе до полниот износ по тарифниот правилник
- 141/3 Исплата на аконтациите на заработките и надокнадите што се исплатуваат во полн износ
- 141/4 Исплата на аконтациите на променливите работки и надокнадите што се разграничуваат
- 141/5 Исплата на аконтациите на заработките и надокнадите што се исплатуваат во полн износ и се разграничуваат
- 141/6 Пресметка на неисплатените работки на доброволната работа
- 141/9 Покрије на исплатените аконтации

Покрај тоа во рамките на синтетичкото конто 141 Аконтации на заработките мора да постои аналитичка евиденција за секој работник и службеник кој е во постојан работен однос со претпријатието. Оваа евиденција мора да ги содржи сите потребни податоци како за аконтациите така и за конечната пресметка на заработката на секој поодделен работник и службеник. За повремени работници и службеници, односно за извршените еднократни исплати на лицата што не се во работен однос со претпријатието се води, по правило, збирна евиденција.

На терет на контото 141 Аконтации на заработките — подсинтетичкото конто 141/1 Исплати на аконтациите на променливите работки се книжат врз основа на платните списоци сите исплати на таканаречените непосредни плати во смисла на точ. 5 од Напатствието за калкулациите во индустријата и рудар-

ството на име на аконтации според прописите што постојат.

На терет на одделното подсинтетичко konto **141/2 Исплати на аконтациите на променливите заработки и надокнадите што се исплатуваат најповеќе до полниот износ по тарифниот правилник** се книжат исплатите на променливите заработки и надокнадите што се исплатуваат според чл. 18 под а, б и в од Уредбата за распределба на фондот на платите и за заработките на работниците и службениците на стопанските претпријатија („Службен лист на ФНРЈ“, број 11/52).

На терет на одделното подсинтетичко konto **143/3 Исплати на аконтациите на заработките и надокнадите што се исплатуваат во полн износ** се книжат исплатите предвидени во чл. 17 од Уредбата за распределба на фондот на платите и за заработките на работниците и службениците на стопанските претпријатија („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 11/52). Покрај тоа, ако не е инаку договорено, овде се книжат уште и надокнадите за работа на лицата кои работат односно системот на работењето на парче кај куќата на работникот, хонорарите на надворешни соработници, други повремена хонорари и надокнади за работа од случај до случај, провизите на аквизитери, закупувачи и на други лица што не се во работен однос со претпријатието, заработките на лицата што се во странство — во износот што им се исплатува во странство и сл. Ако некоја од напред споменатите форми на заработка односно надокнада се разграничува временски, како што е на пример надокнадата на заработката за годишниот одмор, книжењето се врши преку подсинтетичкото konto **141/5 Исплати на аконтациите на заработките и надокнадите што се исплатуваат во полн износ и се разграничуваат**.

На терет на одделното подсинтетичко konto **141/4 Исплати на аконтациите на променливите заработки и надокнади што се разграничуваат** се книжат сите форми на разни додатоци и надокнади за заработките што се разграничуваат временски, а за нив не постои обврска да се исплатуваат во полн износ и кои според точ. 5 од Напатствието за задолжителната kalkulacija во индустријата и рударството се викаат посредни плати. Во случај на потреба наместо едно аналитичко konto може за оваа цел да се отворат и повеќе konta.

На терет на одделното подсинтетичко konto **141/5 Исплати на аконтациите на заработките и надокнадите што се исплатуваат во полн износ и се разграничуваат** се книжат, како и веќе речено при објаснувањето на функцијата на подсинтетичкото konto **141/3 Исплати на аконтации на заработките и надокнадите што се исплатуваат во полн износ**, сите овие износи на заработките и надокнадите што се исплатуваат во полн износ, а се разграничуваат временски.

На терет на одделното подсинтетичко konto **141/6 Пресметка на неисплатените заработки на доброволната работа** се книжат пресметаните заработки на младинските и други доброволни бригади што не се исплатуваат, а во корист на контото **271 Пасивни временски разграничувања**, при што пресметката се врши на ист начин како и кај променливите заработки, т. е. најповеќе до полниот износ на заработките спрема тарифниот правилник. Едновременно трошките што настануваат во врска со работењето на доброволната работна сила се книжат на терет на контото **270 Активни временски разграничувања**. Побарувачкото салдо од контото **271 Пасивни временски разграничувања** после извршеното пребирање со трошките што се книжени на контото **270 Активни временски разграничувања**, се книжи во корист на контото **139 Други односи со буџетот**, доколку не е инаку вршишано или договорено.

Книжењата во корист на контото **141 Аконтации на заработките** се вршат на терет на контото **202 Остварени заработки**. Контото **141 Аконтации на заработките** по правило е секогаш активно. Тоа може да биде без салдо само во оние претпријатија во кои на

секој пресметковен период се реализира целокупното производство. Но и овде само во случај ако претпријатието нема некои помошни и споредни дејности каде што постојат недовршено производство и евентуално готови производи, и тоа само во случај ако заработките не се разграничуваат временски. Во секој друг случај, т. е. во претпријатијата во кои процесот на производството се продолжува низ два или повеќе пресметковни периоди на претпријатието, и спрема тоа на крајот на пресметковниот период во претпријатието има запаси на недовршеното производство и на готовите производи, контото **141 Аконтации на заработките** ќе биде активно затоа што во недовршеното производство и во готовите производи се наоѓаат исплатени аконтации на укалкулираните заработки, како и поради временските разграничувања. Контото **141 Аконтации на заработките** ќе биде активно и во случај ако е реализирано целото производство но не е остварен достаточен фонд на платите кој би можел да ги покрие исплатените аконтации. Ако остварената заработка на контото **202 Остварени заработки** е поголема од реализираната укалкулирана заработка на долговната страна на контото **200 Укалкулирани заработки**, вишокот што се исплатува се книжи преку контото **146 Обврски спрема работниците и службениците**. Во корист на контото **146 Обврски спрема работниците и службениците** се пренесуваат и конечно пресметаните до полниот износ по тарифниот правилник, а неисплатените заработки на поодделни лица од контото **141 Аконтации на заработките**. Како аналитичка евиденција на работниците и службениците за пресметка и исплата преку контото **146 Обврски спрема работниците и службениците** може да послужи евиденцијата на работниците и службениците со контото **141 Аконтации на заработките** со додавање одделни колони. Аналитичката евиденција на работниците и службениците за аконтации и пресметка со контото **141 Аконтации на заработките** и **146 Обврски спрема работниците и службениците** може да има форма спрема приложениот образец што е составен дел од ова решение.

Во аналитичката евиденција во поодделни работници и службеници не доаѓа до исто расчленување како и кај расчленувањето на синтетичкото konto **141** на подсинтетички conta затоа што односите спрема поодделни работници и службеници временски не се разграничуваат.

Книжењата во корист на контото **141 Аконтации на заработките** се вршат покрај книжењата на синтетичкото konto уште и на подсинтетичкото konto **141/3 Покрије на исплатените аконтации**, и тоа најповеќе до висината на полниот износ на реализираните укалкулирани заработки и надокнади од долговната страна на контото **200 Укалкулирани заработки**. Накрај на годината се затвора подсинтетичкото konto **141/9 Покрије на исплатените аконтации** со книжења во корист на подсинтетичките conta **141/3 Исплати на аконтациите на заработките и надокнадите што се исплатуваат во полн износ** и **141/5 Исплати на аконтациите на заработките и надокнадите што се исплатуваат во полн износ и се разграничуваат** и тоа за покрије на исплатените аконтации до полниот износ. Салдото што останува после ова покрије на контото **141/9**, се распоредува на другите подсинтетички conta од синтетичкото konto **141**, сразмерно спрема пресметаниот полн износ по тарифниот правилник, но најповеќе до полниот износ на реализираните укалкулирани заработки и надокнади што се прокнижени на долговната страна од аналитичкото konto **200/9 Реализирани укалкулирани заработки**. На тој начин подсинтетичкото konto **141/9 Покрије на исплатените аконтации** се израмнува во целост. Доколку после овие книжења на ова konto сепак би останало, затоа што бил порано погрешно пренесен поголем износ на ова konto, извесно побарувачко салдо, ова салдо треба да се прекнижи назад во корист на контото **202 Остварени заработки**.

5) Konto **146 Обврски спрема работниците и службениците**. — Како што е веќе објаснето кај контото

111 Аконтации на заработките преку контоа 146 Обврски спрема работниците и службениците се книжат сите остварени заработки што се поголеми од реалноста укалкулирани заработки по тарифниот правилник на претпријатието. Преку контоа 146 Обврски спрема работниците и службениците се книжат исто така износите на неоплатените остварени заработки до полниот износ пренесени од контоа 141 Аконтации на заработките. Преку ова конто потоа се книжат обврските и исплатите на детскиот додаток, другите давања на терет на социјалното осигурување и сл.

6) Конто 200 Укалкулирани заработки. — Ова конто е расчленето на ист број конта како и синтетичкото конто 141 Аконтации на заработките и то:

- 200/1 Укалкулирани променливи заработки
- 200/2 Укалкулирани променливи заработки што се исплатуваат најповеќе до полниот износ
- 200/3 Укалкулирани заработки и надокнади што се исплатуваат во полн износ
- 200/4 Укалкулирани променливи заработки и надокнади што се разграничуваат
- 200/5 Укалкулирани заработки и надокнади што се исплатуваат во полн износ и се разграничуваат
- 200/6 Укалкулирана доброволна работа
- 200/9 Реализирани укалкулирани заработки

Во корист на контоа 200 Укалкулирани заработки се книжат износите со кои се терети производството (соодветните конта од класата 5) на уобичаениот начин, а во висина на заработките, предвидени во тарифниот правилник. На поодделни аналитички конта во рамките на контоа 200 се книжат износите спрема формата на заработката како е тоа објаснето со контоа 141 Аконтации на заработките.

На терет на контоа 200 Укалкулирани заработки, и тоа на аналитичкото конто 200/9 Реализирани укалкулирани заработки, се книжат во текот на годината износите на реализираните укалкулирани заработки во корист на контоа 950 Остварен доход. На кој начин се пресметува овој износ се објаснува кај контоа 950 Остварен доход. Побарувачкото салдо на контоа 200 Укалкулирани заработки не претставува заработките што се укалкулирани во недовршеното производство, полупроизводите и готовите производи на запас, и спрема тоа уште не се реализирани. Контоа 200 Укалкулирани заработки никогаш не може да биде активно, а салдо 0 има само во случај кога не постојат запас на недовршеното производство или готовите производи.

На крајот на годината се затвора аналитичкото конто 200/9 Реализирани укалкулирани заработки на терет другите аналитички конта од синтетичкото конто 200 Укалкулирани заработки, и тоа така што прво во целост да се израмнат аналитичките конта 200/3 Укалкулирани заработки и надокнадите што се исплатуваат во полн износ и 200/5 Укалкулирани заработки и надокнади што се исплатуваат во полн износ и се разграничуваат. Преостанатиот дел од салдото на аналитичкото конто 200/9 се распоредува пропорционално на укалкулираната заработка на другите аналитички конта од синтетичкото конто 200.

7) Конто 201 Пресметани укалкулирани заработки. — Ова конто, кое не е задолжително а воведено е со Решението за изменувањата и дополнувањата на основните расподели на контата (контите планови) на државните стопански претпријатија („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 6/52) кај претпријатијата што го вовеле има функција на побарувачка страна од контоа 200 Укалкулирани заработки.

8) Конто 202 Остварени заработки. — Во корист на ова конто се книжат остварените заработки што се добиваат со применување на формулата $P = \frac{D}{I + X}$

(при што P значи фонд на платите, D вкупен доход — (заработката + аф, а X стопа на акумулацијата и фондовите поделени со 100), а на терет на контоа 950 Остварен доход. На терет на контоа 202 Остварени заработки се книжат износите во корист на контоа 141 Аконтации на заработките за покрие на исплатените аконтации до висината на укалкулираните заработки, а преку оваа висина во корист на контоа 146 Обврски спрема работниците и службениците. Доколку претпријатието остварило и вишок на фондот на платите што се оданочува, пред да се прекнижи соодветниот износ за исплата во корист на контоа 141 Аконтации на заработките, односно на контоа 146 Обврски спрема работниците и службениците, се одвојува соодветниот износ во корист на буџетот и тој износ се книжи на терет на контоа 202 Остварени заработки а во корист на контоа 135 Данок на вишокот на фондот на платите.

9) Конта на класата 5. — На контата од класата 5 се формира стварната цена на чинењето. Спрема тоа на терет на контата од класата 5 се книжат сите трошкови до цената на чинењето. По исклучок на контата од класата 5 се наоѓа книжен и износот на акумулацијата и фондовите кој се однесува само на пренесените и пресметаните запаси од 1951 год. во смисла на дополнувањето на Напатствието за начинот на пресметувањето на материјалните вредности на нови цени („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 31/52). При реализацијата на износите на вредноста на недовршеното производство ќе се пренесе и овој износ, така на контата од класата 5 да остануваат во иднина недовршеното производство и полупроизводите по цената на чинењето.

10) Конта од групата 65 Реализација. — Контата од групата 65 Реализација се задолжуваат за цената на чинењето на реализираните производи, во корист на соодветните конта од групата 62 Готови производи. За производите што подлежуваат на плаќање данок на промет се задолжуваат контата од групата 65 Реализација, а во корист на контоа 133 Данок на промет. Контата од групата 65 Реализација се признаваат на уобичаениот начин на терет на соодветните конта а по продајната цена. Салдото на контата од групата 65 Реализација кое, по правило, е побарувачко, се книжи во корист на контоа 950 Остварен доход.

11) Конто 909 Покрије на вонредните и неработните расходи. — Во корист на ова конто, а на терет на контоа 950 Остварен доход се книжи во текот на годината при периодичните пресметки на доходот износот на вонредните и неработните расходи книжејќи на контоа 909 Вонредни и неработни расходи.

12) Конто 919 Распоред на вонредните и неработните приходи. — На терет на ова конто, а во корист на контоа 950 Остварен доход се книжи во текот на годината при периодичните пресметувања на доходот износот на вонредните и неработните приходи книжејќи на контоа 910 Вонредни и неработните приходи.

13) Конто 940 Финансиски резултат на редовното работење. — Со влегувањето во сила на ова решенне престанува функцијата на ова конто. Салдото од ова конто се прекнижува на контоа 950 Остварен доход.

14) Конто 950 Остварен доход. — На ова конто се исекажува остварениот доход од реализацијата во определениот пресметковен период. Овој доход се намалува или намалува со пренесување на вонредните приходи, односно вонредните расходи. Од вкупно остварениот доход формиран на ова конто се пресметува остварениот фонд на платите и износот на остварената акумулација и фондовите.

Во корист на контоа 950 Остварен доход се книжи разликата помеѓу продајната цена и цената на чинењето која се јавува како салдо на контата од групата 65 Реализација. Доколку запасите на готовите производи се водаат на контата од групата 62 Готови производи по предметковната (планската) цена на чинењето, се пренесува при реализацијата од контоа 629 Намалување односно наголемување на чинењето пропорционално дел на намалувањето односно наголемувањето на контоа 950 Остварен доход.

Во корист на конто 950 Остварен доход се книжи исто така салдото од конто 910 Вонредни неработни приходи, а преку конто 919 Распоред на вонредните и неработните приходи, а на терет на конто 950 Остварен доход салдото од конто 900 Вонредни и неработни расходи, преку конто 909 Покрије на вонредните и неработните расходи.

Во корист на конто 950 Остварен доход, а на терет на конто 200 Укалкулирани заработки се книжи износот на реализираните укалкулирани заработки. До овој износ се доаѓа на тој начин што ќе се утврди колкаво е процентуалното учество на заработката во цената на чинињето на реализираните готови производи. Податоците за учеството на заработката во цената на чинињето се наоѓаат во самостојниот план на претпријатието разбиен на претходни калкулации во кои треба да се најде односот на сите заработки (вклучително и заработката од погонската и управно-продавната режија) спрема цената на чинињето. Овој однос изразен во процент служи со применување на овој процент врз цената на чинињето на реализираните готови производи, а врз основа на податоците за реализацијата на поодделни видови готови производи, или групи готови производи, спрема тоа како е покажан во претходните калкулации односот помеѓу укалкулираните заработки и цената на чинињето, да се дојде до износот на заработките кај реализираните готови производи.

До податоците за реализираните укалкулирани заработки може да се дојде и на тој начин што се

утврдува колкав износ на укалкулираната заработка останал во недовршеното производство и на запасите на нереализираните готови производи. Во тој случај од вкупно укалкулираната заработка (побарувачката страна од конто 200) се одбија утврдениот износ на нереализираните укалкулирани заработки и така се добива износот на реализираната укалкулирана заработка.

Доколку во текот на пресметковниот период се пристапува кон производство на нови производи треба при паработката на претходните калкулации за такви производи да се пронајде односот помеѓу вкупните заработки и цената на чинињето, за да се дојде до процентот со чие применување при реализацијата на тие производи ќе се дојде до износот на заработките кај тие реализирани производи.

Бидејќи на пренесените запаси на недовршеното производство, на полупроизводите од сопственото производство и на готовите производи од 1951 година заработките биле веќе остварени во таа година, додека не се изврши реализација на готовите производи (искажани по цената на чинињето) во висината што му одговара на збирот на салдата на пресметаните пренесени запаси на недовршеното производство и готовите производи од 1951 година наголемени за салдата на акумулацијата и фондовите на тие запаси (од одделните аналитички конта на производството и готовите производи), нема до реализацијата на тој износ да се пресметува износот на остварената укалкулирана заработка на начинот од претходните глави.

Презиме и име _____

Датум и број на документите	Променливи заработки и надокнади						Заработки и надокнади во полн износ		Аконтации на заработката		Обврски спрема работниците и службениците		
	141/1 и 141/4			142/2			141/8 и 141/5		141		146		
	Полн износ спрема сметак според тарифниот правилник	Аконтации на променливите заработки и надокнади		Полн износ спрема сметак според тарифниот правилник	Аконтации на променливите заработки и надокнади што се исплатуваат најповеќе до полниот износ		Аконтации на заработките и надокнадите што се исплатуваат во полн износ		Д	П	Д	П	
		Исплатено	Покривено		Исплатено	Покривено	Исплатено	Покривено					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	

Објаснение за пополнување:

1) Во кол. 2 се запишува износот од платниот список што се добива врз основа на пресметката на заработките по ефект или по време во полн износ спрема тарифниот правилник за сите форми на заработките од чл. 18 на Уредбата за распределбата на фондот на платите и за заработките на работниците и службениците на стопанските претпријатија, осем надокнадите и додатоците под а, б и в. Овој износ служи како основ за пресметување на аконтацијата, како основ за пресметување покривката на исплатените аконтации и на крај може да послужи како основ за пресметување учеството на секој поодделен работник односно службеник во распределбата на вишокот на фондот на платите (вишок на остварената заработка преку полната заработка по тарифниот правилник);

2) Во кол. 5 се запишува износот од платниот список што се однесува на оној дел од променливите надокнади и додатоци што можат да се исплатуваат најповеќе до полниот износ што е определен со прописите со кои е установен;

3) Во кол. 3, 6 и 8 се запишуваат стварно исплатените аконтации како и конечните исплати од остварената заработка, но најповеќе до полниот износ по тарифниот правилник или по прописите со кои се тие износи установени. Овие износи се книжат едновремено во колоната 10;

4) Во кол. 4, 7 и 9 се запишуваат покривката на исплатените аконтации од остварените заработки и тоа во колоната 9 секогаш полниот износ за исплатените аконтации од колоната 8, а во колоната 4 и 7 сразмерниот дел на остварените заработки спрема полниот износ од кол. 2 и 5 и тоа најповеќе до висината на реализираната укалкулирана заработка. Едновремено овие износи се внесуваат во колоната 11;

5) Во кол. 13 се внесуваат обврските спрема работниците и службениците што произлегуваат: а) од неисплатените и конечно пресметаните обврски од колоната 4 и 7 со едновремено запишување во кол. 3, 6 и 10; б) вишок на остварените заработки преку полниот износ на реализираните заработки по тарифниот правилник а на терет на конто 202; в) детскиот додаток како и другите социјални давања на терет на конто 148 Социјално осигурување; г) други евентуални обврски спрема работниците и службениците.

На тој начин откога на контото 950 Остварен доход ќе му се одобри и износот на остварената укалкулирана заработка на ова konto од ова и од порано пренесените износи од контото на групата 65 Реализација и контото 910 Распоред на вонредните и неработните приходи, односно 909 Покрије на вонредните и неработните расходи се формира вкупниот остварен доход во претпријатието.

Садото што останува на контото 200 Укалкулирани заработки после теретењето на ова konto за реализираните укалкулирани заработки претставува укалкулирани заработки во недовршеното производство и нереализираните готови производи и затоа треба да му одговара на процентуалното учество на вкупните заработки во цената на чинењето од претходните калкулации. При инвентарисањето и конечното пресметување на доходот ќе се вршат во таа смисла потребни исправки на остварените укалкулирани заработки.

Остварениот доход на контото 950 Остварен доход може поради начинот на пресметувањето на остварените укалкулирани заработки (заработки во цената на чинењето на реализираните готови производи) преку процентуалниот однос од претходните калкулации, да отстапува во многу мала мерка од фактички остварениот доход. Но, ова отстапување поради својата минималност е неважно и од вака пресметаниот доход се пресметуваат остварените заработки и остварената акумулација и фондови со применување на формулата $P = \frac{D}{1 + X}$ каде што P

значи остварени заработки, D значи вкупен остварен доход, а X значи стопа на акумулацијата и фондовите на претпријатието поделена со 100. Износот на акумулацијата и фондовите се добива со одземање на вака пресметаните заработки од остварениот доход. На овој начин пресметаниот фонд на платите на претпријатието во текот на годината може да се разликува од фондот на платите пресметан од страна на Народната банка на ФНРЈ, поради непотполно поклопување на книговодството на претпријатието и општествената евиденција кај Народната банка на ФНРЈ. Важно е меѓутоа претпријатието да води сметка пресметката и исплатата на остварените заработки да ја врши најповеќе до висината на остварениот фонд на платите што е пресметан врз основа на книговодствените податоци во претпријатието, при што треба да се води сметка дали се и наплатени сите фактури кај реализацијата односно дали се наплатени во полн износ бидејќи стварниот доход се признава само од наплатената реализација.

15) Konto 959 Распоред на остварениот доход. — На терет на ова konto се кинжи во текот на годината при периодичните пресметувања распоредот на остварениот доход, а во корист на

—контото 202 Остварени заработки, за износот на пресметаната остварена заработка,

— контото 132 Придонес за социјалното осигурување, за износот на делот на пресметаната акумулација и фондови, кој претставува придонес за социјалното осигурување.

— контото 130 Општествен придонес за износот на делот на пресметаната остварена акумулација и фондови што се уплатува во буџетот како општествен придонес и

— контото 792 Фонд на средствата за самостојно располагање, за износот на делот на пресметаната акумулација и фондови што се издвојува за самостојно располагање на претпријатието. Фондот на средствата за самостојно располагање создаден на овој начин претставува нов фонд бидејќи фондот со истото име што е пренесен од 1951 година односно создаден врз основа на распределбата на финансискиот резултат спрема завршната сметка од 1951 година, во смисла на Решението за распоредот на средствата од учесниците фондови на државните стопански претпри-

јатија („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 24/52), би требало да биде уплатен и со тоа и угаснат.

III. Ако се вршени досега некои книжења на контата чијата функција и содржина се менува, или стопанските операции се книжени на инаков начин од предвидениот во ова решение, таквите книжења ќе се сторираат и ќе се изврша книжења на соодветните konta и на соодветниот начин како што е пропишано со ова решение.

Одредбите на ова решение работени се според Основниот распоред на контата (контниот план) за рударството и индустријата и аналогно ќе се применат кај основните распореди на контата (контните планови) на другите стопански области, односно стопански гранки.

IV. Ова решение влегува во сила со денот на објавувањето во „Службениот лист на Федеративна Народна Република Југославија“.

Бр. 12744

7 јуни 1952 година

Белград

Министор на финансите на ФНРЈ,
Милентије Поповиќ, с. р.

367.

Врз основа на чл. 11а од Уредбата за донесување на Уредбата за платите на персоналот во трговијата на мало („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 9/52), а во согласност со Министерот на финансите на ФНРЈ, донесувам

РЕШЕНИЕ

ЗА НАЧИНОТ НА РАСПОРЕДУВАЊЕ ДЕЛОТ НА ДОБИВКАТА ЗА НАГОЛЕМУВАЊЕ ФОНДОТ НА ПЛАТИТЕ ВО ТРГОВИЈАТА

1) Претпријатијата до кои се однесуваат прописите од Напатствието за начинот на определувањето трошковите на трговските претпријатија и за плаќањето на персоналот запослен во тие претпријатија („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 9/52) и од Напатствието за начинот на регулирање трошковите на трговијата и за формирањето и распределбата на фондот на платите на претпријатијата што вршат работи на извоз и увоз („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 11/52), ќе ја распоредуваат добивката на следен начин:

а) ако делот од добивката за наголемување фондот на платите (точ. 31 под а односно точ. 35 под а) од горните напатствија) изнесува помалу од 130% во однос на фондот на платите, сиот износ, откога ќе се одбие данокот утврден по пропишаната скала ќе се употреби за наголемување фондот на платите;

б) ако делот од добивката за наголемување фондот на платите изнесува повеќе од 130% во однос на фондот на платите, за наголемување фондот на платите ќе се употреби само износот до 130% во однос на фондот на платите, со тоа што на тој дел претходно ќе се пресмета и уплати данокот на вишокот на фондот на платите.

2) Остатокот на делот од добивката по применувањето на точ. 1 под б) од ова решение останува нераспореден на контото на периодичниот финансиски резултат на вкупното работење, додека не се донесат конечни прописи за данокот на вишокот на фондот на платите.

3) Ова решение ќе се применува од 1 јануари 1952 година.

Бр. 6890

3 јуни 1952 година

Белград

Министер на Владата на ФНРЈ
Претседател на Советот за промет
со стоки,

Осман Карабеговиќ, с. р.

Согласен,
Министер на финансите на ФНРЈ,
Милентије Поповиќ, с. р.

368.

Во врска со чл. 1 од Уредбата за укинување на задолжителниот откуп на житата („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 31/52), а врз основа на чл. 2 од Уредбата за трговијата по сврзаните цени („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 27/50), во согласност со Министерот на финансите на ФНРЈ, донесувам

РЕШЕНИЕ**ЗА ПРЕСТАНОКОТ НА ВАЖНОСТА НА БОНОВИТЕ ЗА ОТКУП**

1) Боновите за откуп ќе важат заклучно до 15 јули 1952 година. До тој срок имателите на бондови за откуп ќе можат овие бондови да ги користат за купување стоки со попуст од 65%.

2) Со влегувањето во сила на Уредбата за укинување на задолжителниот откуп на житата откупните претпријатија ќе престанат со купувањето на житата по откупните државни цени со издавање бондови за откуп.

Откупните претпријатија се должни да им издаваат до 30 јуни 1952 година заклучно бондови за откуп на оние производители што имаат право на прием бондови врз основа на извршените задолжителни испорачки на житата.

Откупните претпријатија се должни најдоцна до 5 јули 1952 година да и ги правдаат на Народната банка на ФНРЈ на пропишаниот начин боновите издадени до 30 јуни 1952 година и да и ги вратат сите неиздадени бондови.

3) Трговските претпријатија и продавниците на индустриските претпријатија, на државните селско-стопански добра, на државните занаетчиски дуќани и задругите се должни да поднесат регресно барање за стоките продадени на бондови за откуп до Народната банка на ФНРЈ најдоцна до 17 јули 1952 година заклучно, на начинот определен со постоејќите прописи.

Народната банка на ФНРЈ нема да го признае регресот по барањата поднесени по 17 јули 1952 година.

4) Техничките напатствија за правдањето и враќањето на боновите за откуп во смисла на точ. 2 од ова решение и за поднесувањето на барањата за регрес во смисла на точ. 3 од ова решение ќе издава, по потреба, Народната банка на ФНРЈ.

5) Ова решение влегува во сила една.

Бр. 6984

9 јуни 1952 година

Белград

Министер на Владата на ФНРЈ
Претседател на Советот за промет
со стоки,

Осман Карабеговиќ, с. р.

Согласен,

Министер на финансите на ФНРЈ,

Милентије Поповиќ, с. р.

369.

Врз основа на чл. 9 од Уредбата за надлежноста за определување и контрола на цените и тарифите („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 63/50), во согласност со Министерот на финансите на ФНРЈ, Претседателот на Советот за сообраќај и врски донесувам

РЕШЕНИЕ**ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ПАТНИЧКАТА ТАРИФА ВО РЕЧНИОТ СООБРАЌАЈ**

1) Во тарифата за превоз на патници и багаж на линиите од Југословенското државно речно бродарство се определуваат нови превозни цени:
— за превоз на патници со основен став од 3,27 динари за 1 патнички км.

2) Другите изменувања во Решението за изменувања на тарифите во речниот сообраќај („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 47/51) остануваат и натаму во сила.

3) Се овластува директорот на Главната дирекција на речниот сообраќај на Владата на НР Србија во согласност со Претседателот на Советот за сообраќај на Владата на НР Србија да ги спроведе изменувањата и дополнувањата и да ги определи тарифите за постоејќите релации спрема ова решение, како и да може да дава намалувања и повластици во цените со тоа да не се менува општото ниво на цените уставено со ова решение.

4) Ова решение ќе се применува од 5 јуни 1952 година.

Бр. 1643

29 мај 1952 година

Белград

Министер на Владата на ФНРЈ
Претседател на Советот за сообраќај

и врски,

Крсто Попивоца, с. р.

Согласен,

Министер на финансите на ФНРЈ,

Милентије Поповиќ, с. р.

370.

Врз основа на чл. 15 од Уредбата за материјалното обезбедување и за другите права на работниците и службениците што се наоѓаат времено вон работен однос („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 16/52), давам

ОБЈАСНЕНИЕ**НА ЧЛ. 13 ОД УРЕДБАТА ЗА МАТЕРИЈАЛНОТО ОБЕЗБЕДУВАЊЕ И ЗА ДРУГИТЕ ПРАВА НА РАБОТНИЦИТЕ И СЛУЖБЕНИЦИТЕ ШТО СЕ НАОГААТ ВРЕМЕНО ВОН РАБОТЕН ОДНОС**

Во членот 13 ст. 1 од Уредбата за материјалното обезбедување и за другите права на работниците и службениците што се наоѓаат времено вон работен однос е пропишано дека лицата што се упатуваат во друго место поради влегување на работа имаат право на повластица во возење во износ од 75% од полната возна цена за III класа патнички воз, односно II класа пароброд, и на автобуси ако се тие едино превозно средство.

Овој пропис, што се однесува до повластицата на пароброди, треба да се разбере така, дека на пароброди каде што постои само I и II класа — на лицата што се упатуваат во друго место поради влегување на работа ќе им се издаваат објави за повластено возење со II класа на пароброд, а за патничките пароброди каде што постои и III класа, ќе им се издаваат објави за повластено возење со III класа.

Бр. 7785

4 јуни 1952 година

Белград

Министер на Владата на ФНРЈ

Претседател на Советот за народно здравје

и социјална политика,

др Павле Грегориќ, с. р.

371.

Во врска со чл. 6 од Уредбата за југословенските стандарди, за сојузните прописи за квалитетот на производите и за производителните спецификации („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 17/52), Сојузната комисија за стандардизација донесува

РЕШЕНИЕ**ЗА ДОНЕСУВАЊЕ ЈУГОСЛОВЕНСКИ СТАНДАРДИ НА ЛИМОВИ**

1. Во издание на Сојузната комисија за стандардизација се донесуваат југословенски стандарди:

JUS C.B.4.011 Дебели челични лимови од трговски квалитет

JUS C.B.4.051 Тенки челични лимови од трговски квалитет

JUS C.B.4.081 Поцинкувани лимови

2. Овие југословенски стандарди влегуваат во сила со денот на објавувањето во „Службениот лист на Федеративна Народна Република Југославија“.

Бр. 2743

31 мај 1952 година

Белград

В.д. Претседател

на Сојузната комисија за стандардизација,
инж. Миле Љубичиќ, с. р.

ВОЕНА УПРАВА НА ЈНА НА ЈУГОСЛОВЕНСКАТА ЗОНА НА СЛОБОДНАТА ТЕРИТОРИЈА НА ТРСТ

„Службени лист Војне управе МНА Југословенске зоне Слободне Територије Трста“ во бројот 4 од 26 мај 1952 година објавува:

Наредба за управните спорови;

Наредба за изменувањата на Одлуката на ИОНО за планското управување со народното стопанство;

Наредба за изменувањата на Одлуката на ИОНО за предметите;

Наредба за изменувањата на Одлуката на ИОНО за општествениот придонес и за даноците;

Наредба за водење именик на постојаните жители на Југословенската зона на СТТ;

Правилник за личните карти на постојаните жители на Југословенската зона на СТТ.

ТАРИФА ЗА ОБЈАВУВАЊЕ ОГЛАСИ ВО „СЛУЖБЕНИОТ ЛИСТ НА ФНРЈ“

Огласот за прогласување исчезнати лица за умрени се наплатува 200 динари и 30 динари за доказниот примерок.

СОДРЖАЈ:

	Страна
354. Уредба за укинување на задолжителниот откуп на житата	589
355. Уредба за трговските и угостителските комори	586
356. Уредба за укинување Уредбата за возачите на моторните возила	592
357. Наредба за подготовките за попис на населението во Федеративна Народна Република Југославија	591
358. Решение за продолжување рокот за избирање работнички совет во стопанските претпријатија што се наоѓаат во текот на постапката на реорганизација	59
359. Правилник за одликувањето за предвојничка обука	592
360. Правилник за возачите на моторните возила	593
361. Наредба за краткиот попис на општите земјоделски задруги и на околските сојузи на земјоделските задруги	595
362. Наредба за извршување анкета за бројната состојба на добитокот на денот 30 јуни 1952 година	596
363. Наредба за одобрување кредити за набавка на огрев за огревниот период во 1952/53 година	596
364. Второ напатствие за начинот на пресметувањето на материјалните вредности на нови цени	597
365. Решение за задолжително испраќање годишен статистички извештај од селанските работни задруги за 1951 година	597
366. Решение за изменувања и дополнувања на основните распореди на коитата (монитните планови) на државните стопански претпријатија	598
367. Решение за начинот на распоредување делот на добивката за наголемување фондот на платите во трговијата	602
368. Решение за престанокот на важноста на основите за откуп	603
369. Решение за изменување на патничката тарифа во речниот сообраќај	603
370. Објаснение на чл. 13 од Уредбата за материјалното обезбедување и за другите права на работниците и службениците што се наоѓаат времено во работен однос	603
371. Решение за донесување југословенски стандард за лимови	603

ПОКАНА ЗА УПЛАТА НА РАЗЛИКАТА ВО ПРЕТПЛАТАТА НА „СЛУЖБЕН ЛИСТ НА ФНРЈ“ ЗА 1952 ГОДИНА

Бидејќи при крај на минатата година не се знаеја цените на хартијата и на графичките услуги, затоа што новиот финансиски и плански систем е воведен дури на 1 јануари 1952 година, претплатата на „Службен лист на ФНРЈ“ во 1952 година е примана во вид на АКОНТАЦИЈА во износ од 800 динари за еден примерок.

Цената на претплатата е УТВРДЕНА во износ од 1.000 динари па ги молиме сите претплатници разликата од 200 динари за еден примерок да ја испратат веднаш со чековната уплатница што била приложена во „Службениот лист на ФНРЈ“, бр. 30/52, оти инаку по истекот на аконтацијата ќе се запре натамошниот испраќање на листот.

Молиме приложениот чек да се испише четливо и јасно, а доколку претплата се испраќа со вирмански чек треба на грбот од вирманскиот налог да се пренесе бројот од грбот на чекот што ви е испратен. Треба да се одбегнува пишување на кавки и да било кратеници.

Бидејќи по новите прописи плаќањето преку банка да се врши само по налог од сопственикот на сметката („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 22/51), молиме разликата на претплатата да се положи или вирманска одеднаш на нашата текуќа сметка 1031-900-880 при Народната банка на ФНР, Централата за НР Србија.

ОД АДМИНИСТРАЦИЈАТА НА „СЛУЖБЕНИОТ ЛИСТ НА ФНРЈ“
Белград, поштенски фах 226